

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА
СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою педагогічного
факультету
Протокол № 9 від 26 лютого 2020 р.

Голова проф. Кічук Н.В.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

З ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

освітній ступінь: БАКАЛАВР

галузь знань: 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА
спеціальність: 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

освітня програма: ДОШКІЛЬНА ОСВІТА, ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

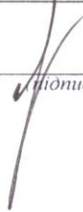
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

_____
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки, дошкільної,
початкової та спеціальної освіти
протокол № 10 від 20 лютого 2020 р.

Завідувач кафедри Іванова Д.Г.
_____
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
педагогічного факультету

 Сич Ю.І.
_____
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми:

Лунгу Л.В. – старший викладач кафедри загальної педагогіки,
дошкільної, початкової та спеціальної освіти, кандидат
педагогічних наук

Рецензент програми:

Боднар Н.М. – доцент, кафедри загальної педагогіки, дошкільної,
початкової та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук
Талмач Ю. Б. – головний спеціаліст відділу освіти Ізмаїльської
міської ради.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Метою атестаційного екзамену є: перевірка оволодіння здобувачами освітнього ступеня бакалавр» зі спеціальності 012Дошкільна освіта за предметною спеціалізацією: «Інклюзивна освіта»; концептуальних засад інклюзивної освіти, методики підготовки та організації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти ДНЗ, особливостей психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.

Завданням атестаційного екзамену є: оцінка рівня сформованості фахових компетентностей здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за кваліфікацією «Бакалавр дошкільної освіти. Вихователь дошкільних закладів. Асистент вихователя дошкільних інклюзивних груп».

2. ЕТАПИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ

2.1. Етапи проведення

Атестаційний екзамен проводиться в один етап.

2.2. Форми проведення

Атестаційний екзамен проводиться в усній формі за екзаменаційними завданнями, затвердженими випусковою кафедрою.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

3.1. Структура екзаменаційного завдання

Назва екзаменаційного завдання	Компетентності, що перевіряються	Результати навчання, що перевіряються
Завдання для перевірки фахових компетентностей з предметної спеціалізації		
Завдання №1-3 Теоретичні питання, що передбачають розкриття особливостей створення освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти.	ФКс-1. Здатність здійснювати навчально-виховну діяльність і організаційно-педагогічний супровід з особливими освітніми потребами дітей раннього і дошкільного віку. ФКс-2. Професійне володіння корекційно-розвитковими програмами забезпечення дітей з особливими освітніми потребами раннього і дошкільного віку. ФКс-3. Здатність раціонально використовувати знання спеціальних методик для розв'язування навчальних, професійних і життєвих завдань. ФКс-4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, здійснювати добір методів і засобів, спрямованих на розвиток здібностей дітей раннього і	ПРН-1. Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом дошкільної освіти. ПРН-2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. ПРН-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими

	<p>дошкільного віку.</p> <p>ФКс-5. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.</p> <p>ФКс-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.</p>	<p>освітніми потребами.</p> <p>ПРН-4. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПРН-5. Знати суть методичних систем навчання дітей раннього і дошкільного віку освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом дошкільної освіти.</p> <p>ПРН-9. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p> <p>ПРН 10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПРН 11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.</p> <p>ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p> <p>ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони</p>
--	--	---

		<p>актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p> <p>ПР-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.</p>
<p>Завдання №4</p> <p>Практичні завдання, що передбачають розкриття рівня їхньої практичної підготовленості до виконання фахових обов'язків і повноважень.</p>	<p>ФКс-1. Здатність здійснювати навчально-виховну діяльність і організаційно-педагогічний супровід з особливими освітніми потребами дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ФКс-2. Професійне володіння корекційно-розвитковими програмами забезпечення дітей з особливими освітніми потребами раннього і дошкільного віку.</p> <p>ФКс-3. Здатність раціонально використовувати знання спеціальних методик для розв'язування навчальних, професійних і життєвих завдань.</p> <p>ФКс-4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, здійснювати добір методів і засобів, спрямованих на розвиток здібностей дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ФКс-5. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.</p>	<p>ПРН-1. Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом дошкільної освіти.</p> <p>ПРН-2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>ПРН-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПРН-4. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПРН-5. Знати суть методичних систем навчання дітей раннього і дошкільного віку освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом дошкільної освіти.</p>

		<p>ПРН-9. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p> <p>ПРН 10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p> <p>ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p> <p>ПР-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.</p>
--	--	--

3.2. Зміст екзаменаційних завдань

3.2.1. Теоретичні питання атестаційного екзамену потребують вивчення певних розділів дисциплін: теоретичні засади інклюзивної освіти, особливості організації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти, методичні засади інклюзивної освіти, що входять до складу освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта:

Теоретичні засади інклюзивної освіти

Сутність і зміст поняття «інклюзивна освіта». Інклюзивна освіта як забезпечення права на освіту для кожної дитини. Еволюція розуміння інвалідності: основні моделі (благочинна, медична, соціальна). Аналіз змісту понять «виключення», «сегрегація», «інтеграція», «інклюзія». Відмінності між інтеграцією (медична модель) та інклюзією (соціальна модель). Завдання і принципи інклюзивної освіти. Конвенція ООН про права дитини. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Визначення інклюзивної освіти через призму основних міжнародних документів: Саламанкська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб з інвалідністю, рекомендації ЮНЕСКО 2008 р. (міжнародна конференція з питань освіти), Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Концепція «Безпечна школа» (ЮНІСЕФ), «Індекс інклюзії», Цілі сталого тисячоліття на період до 2030р. Переваги інклюзивної освіти для усіх учасників освітнього процесу: дітей з особливими освітніми потребами та їхніх однолітків, батьків дітей з особливими освітніми потребами, педагогів, керівників закладів освіти, місцевих громад і суспільства в цілому. Основні бар'єри на шляху до впровадження інклюзивної освіти: фізичні, інформаційні, інституційні, ментальні.

Особливості організації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти.

Особливості реалізації освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти. Забезпечення принципу наступності між ЗДО і НУШ в організації освітнього процесу. Основні принципи: педагогіка партнерства, готовність до інновацій, нові освітні стандарти й результати навчання, автономія. Компетентнісний та діяльнісний підходи до організації освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі.

Ключові компетентності для життя. Інтегрований підхід до навчання: тематичне планування та проектний підхід. Особливості організації освітнього середовища: навчальні осередки, «куточок усамітнення». Забезпечення інклюзивного і безпечного освітнього середовища. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як механізм індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі. Особливості оцінювання навчальних досягнень дітей в умовах інклюзивної освіти. Роль асистента вихователя у проведенні спостережень. Команда психолого-педагогічного супроводу: основні завдання, склад, основні функції членів команди. Положення про команду психолого-

педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти (наказ МОН України № 609 від 08.06.2018 р.). Партнерство з батьками як необхідна умова успішного інклюзивного навчання. Співпраця з місцевою громадою: роль інклюзивно-ресурсних центрів у наданні додаткової підтримки.

Методичні засади інклюзивної освіти

Принципи, завдання та зміст методики корекційно-педагогічної роботи із вихованцями з порушенням слуху в інклюзивній групі. Методика навчання та виховання дітей із вадами зору в інклюзивній групі. Методика навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку із вадами опорно-рухового апарату в інклюзивній групі. Профілактично-корекційна робота з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату. Методика організації корекційно-педагогічного процесу для дітей із вадами інтелекту в інклюзивній групі. Психофізичні особливості дітей раннього і дошкільного віку «групи ризику» (соматично ослаблених, агресивних, гіперактивних, замкнених дітей) та методика роботи. Вітчизняний і зарубіжний досвід інклюзивної освіти дітей «групи ризику» раннього і дошкільного віку.

Психолого-педагогічна характеристика та методика роботи з обдарованими і талановитими дітьми раннього і дошкільного віку. Застосування спеціальних освітніх програм для обдарованих і талановитих дітей в умовах інклюзивної освіти дітей раннього і дошкільного віку.

Характеристика типових труднощів батьків і вихователів (асистентів вихователя) у процесі навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з ООП:

- порушеннями зору;
- порушеннями слуху;
- порушеннями опорно-рухового апарату;
- гіперактивних дітей;
- порушеннями мовлення;
- мінімальною мозковою дисфункцією;
- затримкою психічного розвитку.

Характеристика типових труднощів батьків і вихователів у процесі навчання та виховання інфантильних дітей.

3.2.2. Практичні завдання, передбачають розкриття рівня практичної підготовленості до виконання фахових обов'язків і повноважень з предметної спеціалізації.

1. Наведіть приклади ситуації включення, сегреції, інтеграції та інклюзії навчання дітей з особливими освітніми потребами.

2. Проаналізуйте переваги інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами, їхніх батьків, вихователів, суспільства тощо.
3. Здійсніть порівняльну характеристику європейського досвіду впровадження інклюзивної освіти в дошкільні навчальні заклади.
4. Здійсніть порівняльну характеристику міжнародного та національного законодавства у сфері інклюзивної освіти.
5. Окресліть перспективні напрямки інклюзивної освіти в Україні.
6. Окресліть перспективні напрямки розвитку інклюзивної освіти в Україні, враховуючи досвід Канади, США.
7. На основі аналізу тенденцій упровадження інклюзивної освіти в країнах світу визначте ті, що може застосовувати Україна в сучасних умовах реформування освіти.
8. Окресліть перспективні напрямки розвитку інклюзивної освіти в Україні, враховуючи досвід Європейських країн.
9. Окресліть роль Міністерства освіти і науки України у формуванні державної політики у сфері інклюзивної освіти.
10. Проаналізуйте модель партнерських відносин між закладом дошкільної освіти та іншими закладами й установами з метою організації інклюзивного освітнього середовища.
11. Проаналізуйте чисельність закладів спеціальної освіти та закладів дошкільної освіти з інклюзивним навчанням впродовж останніх років.
12. Визначте шляхи і методи, за допомогою яких необхідно формувати позитивне ставлення однолітків до дітей з ООП.
13. Сформулюйте основні деонтологічні вимоги до діяльності педагогічних працівників інклюзивних груп, спираючись на статті Закону України «Про освіту», та Закону України «Про дошкільну освіту».
14. Проаналізуйте зміст роботи основних фахівців команди (вихователь/, асистент вихователя, практичний психолог) інклюзивних груп дошкільного навчального закладу.
15. Охарактеризуйте категорії дітей з особливими освітніми потребами за різними класифікаційними ознаками.
16. Розкрийте ключові позиції Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків.
17. Охарактеризуйте послідовність кроків до вибору класів і кодів Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків.
18. Залучення додаткових фахівців до освітнього процесу: переваги та труднощі.
19. Охарактеризувати засоби забезпечення індивідуальної мобільності дітей дошкільного віку з особливими потребами відповідно до різних нозологій.

20. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як механізм індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі. Доведіть переваги.
21. Облаштування просторово-фізичного інклюзивного освітнього середовища для дітей з ООП.
22. Наведіть приклади комплексу вправ для заняття втомі під час навчання на занятті в інклюзивній групі.
23. Розгляньте особливості застосування універсального дизайну у сфері дошкільної освіти.
24. Розкрийте специфіку модифікації і адаптації у навчальному процесі.
25. Опишіть групи перешкод та бар'єрів у впровадженні інклюзії: фізичні, інформаційні, інституційні, ментальні.
26. Наведіть приклади освітніх послуг відповідно до особливих освітніх потреб дитини.
27. Наведіть приклади на якому етапі освітнього процесу в інклюзивних групах варто використовувати той чи інший метод.
28. Особливості організації навчання дітей залежно від їхнього типу інтелекту.
29. Наведіть приклади технології адаптації навчальних програм.
30. Наведіть приклади технології модифікації навчальних програм.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

4.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Відповіді на теоретичні питання та розкриття змісту практичного завдання здобувача освітнього ступеня «бакалавр» під час атестаційного екзамену оцінюються за традиційною шкалою.

Підсумкова оцінка рівня навчальних досягнень здобувача освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта розраховується як сума балів за теоретичні питання і практичні завдання.

З чотирьох оцінок вираховується середньозважений бал з подальшим переведенням у 100-бальну систему.

4.2. Критерії оцінювання екзаменаційних завдань.

Критерії оцінювання екзаменаційних завдань наведено у Додатку 1.

Допоміжна таблиця переведення середньозваженого балу у 100-бальну шкалу наведена у Додатку 2.

Шкала, за якою здійснюється переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою, наведена у Додатку 3.

5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

Не передбачено.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навч. – метод. посіб./ Н.М. Дятленко, Н.З. Софій, О.В. Мартинчук, Ю.М.Найда/ За заг. Ред. М.Ф.Войцеховського. – Київ: Тов. Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 172с.
2. Воронцова Т.В. Вчимося жити разом: посіб. для вчителя з розвитку оціальних навичок у курсі «Основи здоров'я» (початкова школа)/ Т.В.Воронцова, В.С. Пономаренко. – Київ: Видавництво «Алатон», 2016. – 232с.
3. Данілавичюте Е.А., Литовченко С.В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За ред. А.А.Колупаєвої. - К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. - 360 с.
4. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук, К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. – 274 с.
5. Луценко І.В.Актуальні питання діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі/ І.В.Луценко// особлива дитина: навчання і виховання. – 2016. – 22с.
6. Педагогічні технології інклюзивного навчання: навч. – метод. посіб./ Т.М.Канівець. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012 – 102с.
7. Розвиток політики інклюзивних шкіл. Інтегроване планування послуг, їх надання та фінансування в Канаді: посібник / Дж. Блейз, Е. Чорнобой, Ш. Крокер, Е. Страт, О. Красюкова-Еннз. - К.: Паливода А. В., 2012. - 46с.
8. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод.матер./Укл. Софій Н.З. – Київ: Тов «Видавничий дім «Плеяди», 2015.- 66с.
9. Таранченко О.М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навч. – метод. посіб./О.М.Таранченко, Ю.М.Найда. – Київ: Видавнича група «АСК», 2012.
- 10.Управління педагогічними інноваціями в інклюзивній освіті: навч. пос. /А.М.Ананьєв, С.В.Воронова, М.В.Малік та ін.; за заг. ред. С.К. Хаджирадевої. – К.: Освіта України, 2014. – 244 с.

Нормативно-правове забезпечення

- Конвенція про права людей з інвалідністю
- Закон України «Про освіту»
- Закон України «Про загальну середню освіту»
- Закон України «Про дошкільну освіту»

- Положення про інклюзивно-ресурсний центр
- Порядок організації навчання в інклюзивних групах дошкільного навчального закладу <http://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/48151>
- Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах

Додаток 1

**Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання здобувачів
освітнього ступеня «бакалавр»
за освітньою програмою «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта»
під час атестаційного екзамену
з теорії та методики інклюзивної освіти**

Оцінка	Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання
5	Оцінюється відповідь здобувача освітнього ступеня «бакалавр», який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4	Оцінюється відповідь здобувача освітнього ступеня «бакалавр», який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3	Оцінюється відповідь здобувача освітнього ступеня «бакалавр», який ознайомлений з теоретичним матеріалом, що передбачений програмою атестаційного екзамену, та відтворює його на репродуктивному рівні, окремими теоретичними концепціями та підходами; називає основні нормативні документи щодо організації корекційної освіти, але фрагментарно демонструє знання їх суті; частково ознайомлений із науковими дослідженнями та практичними розробками науковців і практиків. Випускник уміє визначати мету, завдання, технології, методики й організаційні форми роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, проте знання не є системними та цілісними, недостатньо володіє психолого-педагогічним та методичним інструментарієм.
2	Оцінюється відповідь здобувача освітнього ступеня «бакалавр», який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань. Студент пов'язує відповідь з практичним досвідом, моделює педагогічні ситуації за стандартними алгоритмами, інтеграція з суміжними дисциплінами та теоретичних знань з практичними відсутня.
1	Оцінюється відповідь студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0	Оцінюється відповідь студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань.

**Критерії оцінювання відповіді на практичні завдання здобувачів
освітнього ступеня «бакалавр»
за освітньою програмою «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта»
під час атестаційного екзамену
з теорії та методики інклюзивної освіти**

Оцінка	Критерії оцінювання практичного завдання
5	Під час виконання практичного завдання оцінюється відповідь здобувача освітнього ступеня «бакалавр», який повно, глибоко розкриває зміст матеріалу щодо загальних питань теорії та методики інклюзивної освіти, свідомо розуміє зміст предметної області професійної діяльності; послідовно і логічно викладає навчальний матеріал, доречно визначає методи і прийоми, концепції, щодо виховання і навчання осіб з особливими освітніми потребами, правильно добирає методику навчання дітей з особливими освітніми потребами; грамотно ілюструє твердження відповідними прикладами, фрагментами, особистими спостереженнями у процесі навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами у початкових класах; уміє зробити висновки й узагальнення; обґрунтовано, комплексно визначає основні напрямки та зміст діяльності в інклюзивному середовищі. Творчо підходить до розв'язання завдання, самостійно приймає рішення, відстоює власну точку зору та методичний інструментарій щодо їх творчого розв'язання.
4	Під час виконання практичного завдання студент логічно будує власну відповідь, робить висновки. При цьому спирається на дані сучасних наукових досліджень, вікові, індивідуальні особливості дітей; обираючи форми і методи організації педагогічного процесу дотримується принципів індивідуалізації, гуманізації; при розв'язанні завдання ситуативно застосовує елементи творчості, самостійно приймає рішення, аргументує власну точку зору, проте відповіді бракує власних суджень.
3	Під час виконання практичного завдання оцінюється відповідь здобувача освітнього ступеня «бакалавр», який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Під час виконання практичного завдання оцінюється відповідь здобувача освітнього ступеня «бакалавр», який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст практичних завдань.
1	Оцінюється відповідь студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0	Оцінюється відповідь студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту практичних завдань.

**Таблиця переведення середньозваженого балу
за 100-бальною шкалою**

<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20
99	4,94–4,96	79	4,05–4,09	59	3,05–3,09	39	2,20–2,24	19	1,09–1,14
98	4,91–4,93	78	4,00–4,04	58	3,00–3,04	38	2,15–2,19	18	1,03–1,08
97	4,87–4,90	77	3,95–3,99	57	2,96–2,99	37	2,10–2,14	17	0,97–1,02
96	4,84–4,86	76	3,90–3,94	56	2,93–2,95	36	2,05–2,09	16	0,91–0,96
95	4,80–4,83	75	3,85–3,89	55	2,90–2,92	35	2,00–2,04	15	0,85–0,90
94	4,76–4,79	74	3,80–3,84	54	2,87–2,89	34	1,95–1,99	14	0,79–0,84
93	4,72–4,75	73	3,75–3,79	53	2,84–2,86	33	1,90–1,94	13	0,73–0,78
92	4,68–4,71	72	3,70–3,74	52	2,81–2,83	32	1,85–1,89	12	0,67–0,72
91	4,64–4,67	71	3,65–3,70	51	2,78–2,80	31	1,80–1,84	11	0,61–0,66
90	4,60–4,63	70	3,60–3,64	50	2,75–2,77	30	1,75–1,79	10	0,55–0,60
89	4,55–4,59	69	3,55–3,59	49	2,70–2,74	29	1,69–1,74	9	0,49–0,54
88	4,50–4,54	68	3,50–3,54	48	2,65–2,69	28	1,63–1,68	8	0,43–0,48
87	4,45–4,49	67	3,45–3,49	47	2,60–2,64	27	1,57–1,62	7	0,37–0,42
86	4,40–4,44	66	3,40–3,44	46	2,55–2,59	26	1,51–1,56	6	0,31–0,36
85	4,35–4,39	65	3,35–3,39	45	2,50–2,54	25	1,45–1,50	5	0,25–0,30
84	4,30–4,34	64	3,30–3,34	44	2,45–2,49	24	1,39–1,44	4	0,19–0,24
83	4,25–4,29	63	3,25–3,29	43	2,40–2,44	23	1,33–1,38	3	0,13–0,18
82	4,20–4,24	62	3,20–3,24	42	2,35–2,39	22	1,27–1,32	2	0,07–0,12
81	4,15–4,19	61	3,15–3,19	41	2,30–2,34	21	1,21–1,26	1	0,01–0,06

**Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою
оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою**

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою	
	екзамен	залік
90-100	відмінно	зараховано
89-70	добре	
51-69	задовільно	
26-50	незадовільно	не зараховано
1-25		

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № __
Атестаційного екзамену
з теорії та методики інклюзивної освіти**

для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр»
спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітньої програми «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта»

1. Сутність і зміст поняття «інклюзивна освіта». Інклюзивна освіта як забезпечення права на освіту для кожної дитини.
2. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як механізм індивідуалізації освітньої траєкторії для дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення її додаткових потреб в освітньому процесі.
3. Застосування спеціальних освітніх програм для обдарованих і талановитих дітей в умовах інклюзивної освіти дітей раннього і дошкільного віку.
4. Наведіть приклади комплексу вправ для заняття втомі під час навчання на занятті в інклюзивній групі.

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти

Протокол № __ від ____ 2020 року

Голова екзаменаційної комісії _____

Завідувач випускової кафедри _____

доц. Іванова Д.Г.

Екзаменатор _____

ст. викл. Лунгу Л.В.